

Groen licht

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Corine Hartman

Groen licht

Een moordmysterie in de Achterhoek

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 4152 6

© 2018 Corine Hartman

Omslagontwerp Jan de Boer

Omslagillustratie © Stan Bouman (achtergrond);

© Stephen Mulcahey / Trevillion Images (vrouw)

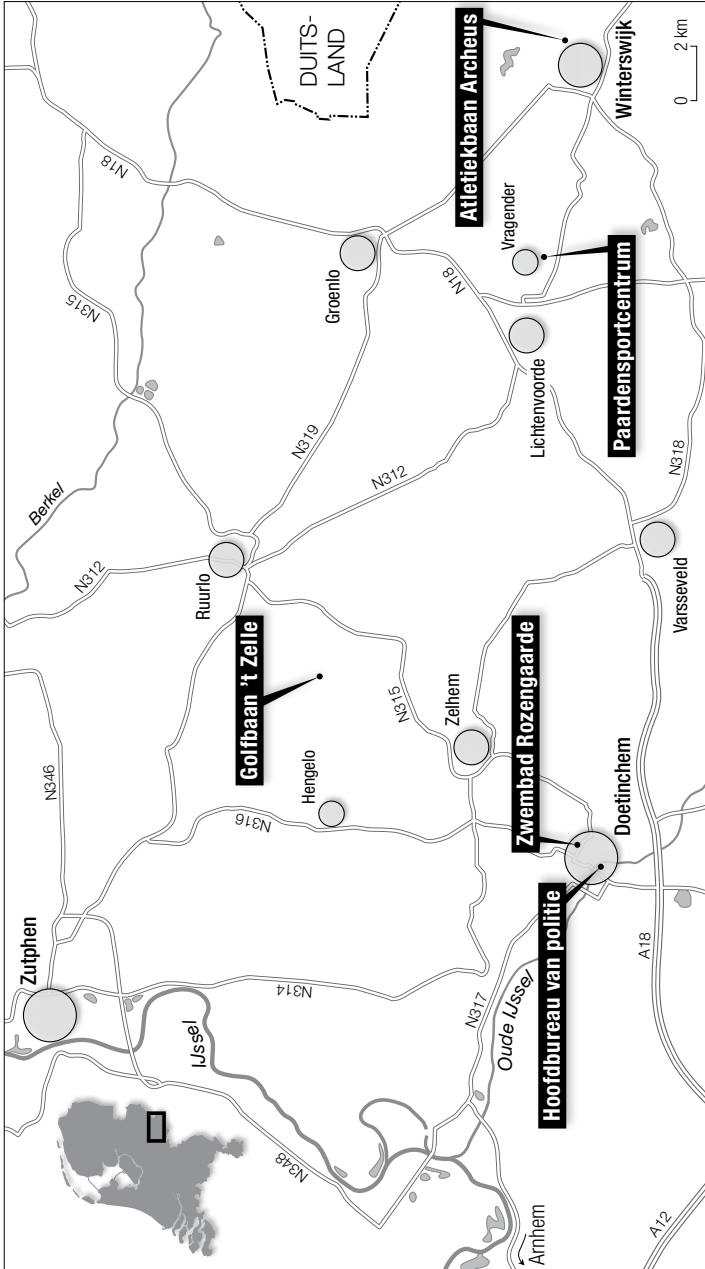
Foto auteur © Stan Bouman

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

*Waar het lieflijk schoon van 't landschap
't oog des schilders steeds bekoort
Daar is onze 'olde Graafschap'
kostlijk deel van Gelre's oord.*

'Ons Gelderland' – Gelders volkslied

Plattegrond van de Achterhoek

I

Vlak voor ze naar binnen was gegaan, had ze naar boven gekeken, de wassende maan gezien die net achter de wolken verdween en zich verheugd op een goede nachtrust. Ze liep probleemloos onder ladders door, aaide zwarte katten en ze wist ook dat het onzin was, dat er geen enkel statistisch bewijs bestond voor het effect van de maancyclus op het slaapgedrag. Toch beïnvloedde de maan haar nachten: er hingen nog geen gordijnen voor de ramen in haar appartement. Ze had zich moe gevoeld, uitgeput, leeggезogen na uren vergaderen. De spieren van haar nek en schouders schreeuwden om een massage die ze niet zou krijgen. In plaats daarvan zou ze ze verdoven met gin-tonic en een heet bad.

Geen gin-tonic. Geen bad.

Er was iets gebeurd. Ze herinnerde zich angst. Nu was het alsof ze droomde, zweefde, al kwam dat niet door alcohol of warmte. Dacht ze. Ze kon zich geen van beide herinneren, maar haar lichaam en geest hadden op wonderbaarlijke wijze een vreemde gewichtloosheid gekregen. Het leek haar allemaal niet aan te gaan, haar denken stond los van haar lichaam. Na de angst was dit een welkome verandering, misschien gloorde er zelfs een flintertje hoop aan de rand van haar bewustzijn, de hoop dat ze dit zonder al te ingrijpende gevolgen zou overleven. Met een beetje geluk kon ze dit misschien zelfs stilhouden. Ze gruwde van de gedachte dat collega's haar straks vol medelijden zouden vragen of het wel goed met haar ging. Of ze er niet nodig een paar dagen tussenuit moest.

Als ze iets had durven zeggen, had ze hem gerustgesteld en gezegd dat hij kon meenemen wat hij maar wilde, dat ze nergens aan hechtte. Behalve aan haar leven dus. Maar ze durfde niets te zeggen. Ze had een vinger op haar lippen gevoeld, en zijn 'ssshht' gehoord. Niet dat het iets uitmaakte: niemand zou haar gillen horen, niet in een modern en uitstekend geïsoleerd appartementencomplex dat nog nauwelijks bewoners had. Misschien als ze met hem had kunnen praten en hem daarbij kon aankijken met de blik die ze volgens collega's zo goed beheerste: de gedreven blik waarmee ze dingen voor elkaar kreeg. Maar ze kon ook niets zien. Er kriebelde een warme stof op haar gezichtshuid. Dat was niet erg, het was een kwestie van volhouden en niet in paniek raken. Hij had haar amper aangeraakt, hij had haar de kleren niet van het lijf gerukt, zijn handen niet over haar naakte huid laten gaan, laat staan dat hij haar had verkracht.

Wat niet is, kan nog komen.

Ze vermande zich. Zulke gedachten mocht ze niet toelaten, ze waren onnodig en absurd: mannen die op verkrachting uit waren, gooiden GHB in drankjes en geilden op verweer, op wanhopig gillen. Er klonken geluiden. Wat spookte hij toch uit? Zonder bijpassende beelden kon ze met geen mogelijkheid bedenken wat hij aan het doen was, ja, spullen bij elkaar zoeken die hij wilde stelen, dat leek haar aanvankelijk het meest logisch, maar daarvoor nam hij voor haar gevoel dan wel bijzonder ruim de tijd. Fantasie was nooit haar sterkste punt geweest, ook als kind al niet. Liever een boekje met het abc dan *Sneeuwitje*. Liever de dieren op de boerderij met van die knopjes om in te drukken voor het blaten van een schaap, dan die lollige Pippi Langkous.

Volhouden. Het enige wat haar te doen stond was volhouden. Rustig ademen door haar neus.

Niet in paniek raken.

Volhouden. Ze wilde trots zijn op zichzelf, angst voor wat dan ook paste niet bij haar, als meisje van het platteland had ze talloze kilometers in haar eentje in het donker gefietst, en iedereen vond dat vanzelfsprekend. Hier gebeurde nooit wat. In het dorp al helemaal niet.

Er klonk muziek. Niet hard, maar ze schrok ervan. Het verbrak de kalmte in haar, het vertrouwen dat alles goed zou komen. Ze spitte haar oren. Popmuziek. Iets stevigs, rock of zoiets, in het dialect, meende ze, het was niet haar ding. Moest ze er soms een boodschap in ontdekken, was dit zijn manier van communiceren? Ze verstond niet wat er werd gezongen, het lukte haar niet de woorden tot zich te laten doordringen. De zenuwen. Toch.

Ze hoorde hem nu niet meer, wist niet waar hij zich precies bevond, misschien was hij nu vlak bij haar, hurkte hij en stond hij op het punt haar te wurgen. Ze voelde hem, rook hem, of toch niet? De angst kwam terug, in alle hevigheid, sterker dan daarnet, toen ze nog niet helemaal beseftte hoe kwetsbaar ze was. Ineens wist ze zeker dat dit het was, dat haar laatste uur of zelfs laatste minuut was ingegaan. Ze kreeg het benauwd, het lukte haar niet meer haar gedachten te sturen en ze vervloekte de onmacht. De vernedering. Hij had haar verrast en dat nam ze zichzelf kwalijk. De cursus zelfverdediging, weggegooid geld. Haar goede conditie dankzij alle wandelingen, nutteloos. Ze probeerde de angst te verdrijven door diep adem te halen en te bedenken dat hij haar een verdovend middel had ingespoten omdat hij niet van plan was haar te vermoorden. Als hij haar dood wilde hebben, had hij dat allang gedaan.

Ze had altijd een hekel gehad aan het hysterische dat vrouwen werd toegedicht. Hoe vaak had ze tijdens een film niet beweerd dat het haar niet zou overkomen, dat belachelijke gillen en struikelen als ze werd achtervolgd? Altijd de emotie die de ratio overvleugelde, zoals bij haar moeder, die het nog had over de ziekte die haar bijna het leven kostte en het hoogstwaarschijnlijk op den duur van haar zou winnen, en het dan niet drooghield. Oeverloos gejammer waar niemand iets mee opschoot. En uiteindelijk ging iedereen ergens aan dood.

Sorry, mam, ik had allang even bij je langs moeten gaan, het spijt me dat ik mijn werk als excuus gebruik, het ligt niet aan jou, ik maak het goed met je, echt waar.

‘Maak je geen zorgen, Angela.’

Ze was ineens weer terug in de kamer, met haar gedachten in

het hier en nu. Hij zei iets tegen haar. Ik moet me concentreren, dacht ze, ik moet bij de les blijven, niet wegglijden in zinloze overpeinzingen.

‘Dit is niet prettig voor je, dat begrijp ik, en als ik het anders had kunnen doen, makkelijker voor je had kunnen maken, dan had ik dat gedaan. Echt.’

Zijn stem klonk zacht en toch leek de muziek op te gaan in de achtergrond terwijl ze in doodsangst haar adem inhield.

Het flintertje hoop kwam opnieuw om de hoek kijken op het moment dat ze haar tenen kon bewegen. Zo ineens, een glorieus besef van geluk dat nog meer aan kracht won toen ook haar vingers weer van haar werden, ze zelf kon beslissen of ze ze recht hield, of wilde buigen. Instinctief hield ze zich muisstil. Ze wist dat het niet genoeg was om hem te grazen te nemen, ze moest wachten, geduld hebben tot het gevoel in haar hele lichaam terugvloei- de. Tot ze kon opstaan, of in elk geval een voet in zijn kruis kon rammen om hem onderuit te halen.

Haar gezicht werd bevrijd van de warme stof, ze knipperde met haar ogen en zag de dunne, bleke maan. Een teken van leven, dacht ze. Van groei, van hoop.

‘Het spijt me,’ zei hij. ‘Ik zal het niet langer rekken dan nodig is. Dat doen ze zelfs met oude honden niet.’

Ze hoorde het hem zeggen, hoorde de zinnen, woord voor woord, zonder ze te begrijpen. Misschien wilde ze ze niet bevatten, de betekenis ervan niet interpreteren, net zoals ze het koude staal in haar hals niet wilde voelen. Ze dacht aan, ach, aan niks eigenlijk. Geen briljante laatste ingeving, alleen een kort, uiterst kort besef dat dit het was. Misschien nog een fractie ongelooft, maar meer dan dat toch echt niet.

2

Gisteravond heb ik een aflevering van *Black Mirror* gekeken, een donkere, satirische tv-serie, sciencefiction in een nabije toekomst die niet ondenkbaar lijkt, uiterst fascinerend is en mijn fantasie prikkelt. Deze aflevering ging over een reiziger in geldnood, die zich aanmeldt voor het testen van een revolutionaire horrorgame waarin de spanning niet beperkt blijft tot een tv-scherm en gevaarlijk realistisch wordt. Het werd nogal bloederig, maar ik bleef kijken, in bed met een glas cognac. Voor het slapengaan even geen ingenieuze moordzaken. Het vele bloed raakt me niet. Niet op een tv-scherm, niet tijdens een autopsie. En al went de geur van de dood nooit, ik word niet warm of koud van een openliggende hersenpan, van longen op een weegschaal. Ik heb van nature een lichte huid, dus mocht ik bij uitzondering toch een tintje bleker wegtrekken, zoals nu misschien, dan valt dat niemand op. Marc, hooguit, zoals ik ook bij hem iets bespeur van onrust: zijn kaakspieren tot het uiterste gespannen, terwijl hij met nerveuze bewegingen door zijn haar strijkt.

Natuurlijk zien we ze vaker flink toegetakeld: een lichaam bij een verkeersongeluk, verwrongen in autostaal, kan uiterst confronterend zijn, net als een lijk dat enkele dagen in het water heeft gelegen. Maar dit hebben we in de zeven jaar dat we samenwerken nog nooit gezien. De bijna abstracte aanblik van de keel van de vrouw, zover doorgesneden dat we het strottenhoofd kunnen zien. En dat niet alleen: in het gapende gat van haar hals ligt een zilveren schijfje.

We zijn er vrij zeker van dat op de met zaagsel bedekte betonvloer het stoffelijk overschot van Angela van Erp ligt. De foto op het rijbewijs dat in haar colbertjasje werd gevonden, lijkt sprekend genoeg om daar voorlopig van uit te gaan totdat een naaste haar officieel kan identificeren. Ze is net zo oud als ik. Net zo jong, zou ik in een positievere stemming denken. Drieëndertig. Een leeftijd waarop er serieuze vragen rijzen over relaties en kinderen. Dat zal bij haar misschien ook het geval zijn geweest, want ze draagt geen trouwring.

Marc en ik hebben de plaats delict zwijgend in ons opgenomen, als roofvogels rond een prooi cirkelend. Een lege stal. Op de deur, de bovenste helft getralied, staat een naam: CARE FOR LOVE. Een jonge hengst, volgens de *groom*, verzorgster Lotte die we zojuist hebben gesproken. Zij heeft het slachtoffer vanmorgen iets na halfnacht aangetroffen toen ze de dieren ging voeren. Ze vertelde ons dat iemand die dat wil hier eenvoudig naar binnen kan.

‘Er staan ’s nachts altijd een paar luiken open, ook paarden houden van frisse lucht.’

‘Het zou dus best kunnen dat die persoon dan daarna de staldeur heeft geopend?’

‘Zonder dat iemand het merkt, ’s nachts is hier geen mens.’

Nadat ze de dode vrouw had gevonden, is ze in paniek naar Dirk gevlucht, de beheerder. Nee, de naam Angela van Erp kent ze niet, zei ze, en ze barstte toen in huilen uit.

Marc sloeg een arm om haar heen, droeg haar over aan een vrouwelijke collega die beloofde haar in de kantine iets warmes te geven. Het arme kind zal hulp nodig hebben om deze ochtend te verwerken.

We zijn op het punt beland dat details ertoe gaan doen. We moeten er allebei met de neus bovenop, van dichtbij kijken naar dat wat tot voor kort een slanke vrouwenhals is geweest. Dan kan ik ook zien wat het zilveren schijfje precies is: een cd van Jovink en de Voederbietels. *The happy Achterhooker*. ‘Die is niet meer,’ zegt Marc.

‘Nee, reanimatie is onbegonnen werk, dat is duidelijk,’ grap ik.

‘Ik bedoel de band,’ zegt hij. ‘Die is opgedoekt, al hebben ze de laatste jaren nog wel opgetreden. Voor het laatst vorige zomer tijdens de Zwarte Cross.’

Ik vraag of hij die cd ook heeft.

‘Zeker. Album uit 2003. Een ode aan onze streek en z’n bewoners. De natuur dat is ’t vollek en ’t vollek is de natuur, de ware Achterhooker, is de stoere stijlfiguur.’

‘Pure poëzie dus. En de link met ons slachtoffer?’

‘Een ode?’

‘Ze lijkt me geen prostituee.’ Ik heb geen onfeilbare neus voor mensen en hun beroep, maar de vrouw draagt een duur merk pantalon en colbert, passend bij een zakelijke functie. Ze heeft diamanten oorbellen en haar haar is stijlvol geknipt in een korte, sportieve coupe. Om haar rechterpols draagt ze een stappenteller met een zwartleren band, om de linker een smalle gouden armband met een hartje.

‘Mee eens, Suzan,’ zegt Marc. ‘Nicole draagt dit soort kleding ook.’

‘En je weet zeker dat ze niet bijklust?’

Hij lacht, zij het wat geforceerd.

Het lijkt alsof we de draak steken met een triest sterfgeval, maar dit is onze manier van leven met de doden, in een poging de plaats delict draaglijker te maken. Om de stilte van de eindigheid te overstemmen. De wisselwerking tussen focus en ontlasting, of zoiets. Het is ook de reden dat we hier een moment alleen willen zijn. De sfeer verandert onmiddellijk als er meer mensen in witte pakken zijn, alsof alles dan alleen nog een ruimte is vol technisch bewijs en geen plek waar iemand is doodgegaan.

‘Dure merkkleding,’ zegt Marc. ‘En ook de paarden hier lijken me niet de eerste de beste; in de paardensport gaan miljoenen om.’

‘Geld is altijd een mogelijk motief. Denk jij ook dat ze niet hier is vermoord?’

Marc knikt en zegt dan: ‘Te weinig bloed.’

‘Het sjuuwen met een lijk is een risico.’

‘Volgens haar rijbewijs woont ze in Lichtenvoorde. Op de Markt. Er is een sleutel veiliggesteld.’

‘En een mobiele telefoon?’

‘Niet aangetroffen.’ Hij hurkt bij het slachtoffer, en met zijn in latex gestoken handschoenen pakt hij behoedzaam een A4’tje uit een doorzichtig bewijszakje dat naast het lijk ligt. ‘Het forensisch team heeft behalve een sleutel dit veiliggesteld, het zat opgevouwen in haar broekzak.’

We kijken er samen naar. ‘Een grafiek,’ opper ik, ‘die de AEX-index weergeeft. Ook geld-gerelateerd.’ Met mijn mobiel maak ik een foto. Marc reageert niet, dus ik vervolg: ‘Of het is een berglandschap. Een etappe van de Tour de France met vermelding van de stijgingspercentages. Ja? Marc?’

Met een afwezige blik in zijn ogen zegt hij: ‘Moet dit een grap zijn?’ Vermoedelijk denkt hij aan zijn vrouw en hun vier kinderen, aan het besef van sterfelijkheid, en ik stoot hem aan.

‘Iemand wil ons iets duidelijk maken, Marc, door een lijk juist hier te situeren met een cd in een doorgesneden hals. Een provocatie, en daar hoort dit ook bij. Dat schema is ook voor ons bedoeld, denk je niet?’

‘Ja, ja, dat denk ik ook, je hebt gelijk.’ Met een zucht legt hij het weg. ‘Welke gestoorde klootzak kan zoiets doen? Met een vrouw. En dan zo’n... zo’n grafiek. Haar rijbewijs in haar jasje. Is de dader erop uit ons te laten speuren naar zijn identiteit en het motief?’

‘Een aardige analyse.’ Ik kijk nog een keer rond, neem alles nog eens in me op, de stal, de geur van paarden, van mest en stro. Ik hoor ze, de indrukwekkende beesten, hun gesnuif, het gehinnik, de hoeven op de vloer, het bonken tegen de staldeur. Alsof ze de opwinding bespeuren en hier weg willen.

‘Eva wil ook een paard,’ zegt Marc terwijl we de stal uit lopen. ‘Doet niks anders dan plaatjes verzamelen van meisjes te paard.’

‘Ze zijn groot,’ zeg ik. ‘Mooie beesten hoor, maar van een afstand.’

Een van de collega's van de technische recherche komt naar ons toe en vraagt of we klaar zijn. Ze willen het stoffelijk overschot afvoeren. Zijn gezicht gaat verscholen achter een mondkapje, maar ik herken zijn stem. Mooi. Forensisch patholoog Leo Dijkgraaf is een oude rot in het vak.

'Wij zijn hier klaar,' zegt mijn partner. 'Toch, Suus? We hebben hier alles gezien?'

'Zeker als jij je met de autopsie gaat bezighouden,' zeg ik en ik kijk Leo welwillend aan.

'Ik kan nu uiteraard nog niets zeggen, ook niet over een tijdstip van overlijden.' Leo klinkt streng, maar zijn ogen glinsteren. 'Ik bel je als ik zover ben. Alle bewijsmateriaal is hier nog?'

'Natuurlijk,' zegt Marc.

We laten de collega's hun werk doen en gaan op zoek naar de beheerder, die volgens een geüniformeerde collega op ons wacht in zijn kantoor. Terwijl we over het terrein lopen, constateren we dat er nergens beveiligingscamera's hangen.

Ik heb er zin in, ben echt toe aan een zaak waar ik mijn tanden in kan zetten. De afgelopen maanden heb ik me vooral zitten vervelen met klusjes die ik vanachter mijn bureau kon behandelen. Diefstallen in winkels, huizen, van fietsen, auto's. Papierwerk. Gedwongen binnen zitten. De oorzaak: bij een achtervolging ben ik van een vijf meter hoge muur gesprongen met de bedoeling boven op de verdachte te landen. Met mijn valtechniek moest het lukken en het ging ook bijna goed. Bijna. Ik kwam inderdaad op hem terecht. En brak mijn enkel.

Einde verveling.

In het kantoor stellen we ons voor aan Dirk Mensink. 'Loeven,' zegt mijn partner Marc, 'en mijn collega De Winter. Recherche.' We tonen ons identiteitsbewijs en laten de beheerder zijn verhaal doen.

Hij woont vlakbij, komt elke ochtend zo rond zeven uur op de manege en heeft nietsvermoedend koffiegezet en de computer opgestart. 'Lotte komt iets later, die gaat als eerste naar de paarden om ze te voeren.' Eigenaresse Noortje Wellinkhof zal morgen pas weer aanwezig zijn. 'Die is in Duitsland,' legt hij uit, 'met

haar dochter Emke, die daar een wedstrijd rijdt.’ Gisteravond om een uur of tien heeft hij een laatste rondje door de manege gemaakt en niets verdachts gehoord of gezien, ook later niet, toen hij thuis was.

Ik schat de beheerder begin zestig, met een verweerd gezicht dat een buitenleven verraadt. Het stemt hem verdrietig, zegt hij, zo’n jong leven, zo afschuwelijk in de kiem gesmoord. ‘Het is allemaal zo onrechtvaardig, zal ik maar zeggen,’ verzucht hij. Het herinnert hem aan een moord van een jaar of tien geleden. ‘Een studente,’ weet hij nog. ‘Dat was ook zo’n drama, destijds.’ En na een korte stilte zegt hij peinzend: ‘De Winter. Die naam ken ik ergens van... Nelleke, ja, dat was het. Nelleke de Winter. Is dat familie van jou?’

Ik knik, zonder verdere toelichting, ik ga het nu niet hebben over vroeger, over zaken waar zij als inspecteur aan heeft gewerkt. De verhalen zijn talrijk, en vaak gaat het dan uiteindelijk ook weer over de ontvoering. Waarop Mensink, alsof hij gedachten kan lezen, zegt: ‘Alle machtig, ja, zeg, dat was toen ook wat. Een kind zo lang te moeten missen... wat zal ze trots op je zijn, meiske.’

‘Ik kom nog wel een keer met u praten,’ zeg ik vriendelijk. ‘Morgen, als het allemaal wat rustiger is. Is dat goed?’

‘Ja,’ zegt hij, en hij knikt. ‘Ja, dat is goed, hoor.’

Marc wenst de beheerder sterkte en dan verlaten we het kantoor. We spreken af dat Marc via het centrum van het dorp zal rijden om te checken of de gevonden sleutel past op Van Erps appartement, om elkaar daarna op het bureau te treffen. Als hij vraagt of het goed met me gaat, stel ik hem gerust. Ik glunder, geloof ik, als ik zeg dat ik ondanks de gruwelijke plaats delict blij ben met een nieuwe zaak.

‘Ik ook,’ zegt hij, en hij legt even een hand op mijn arm.

‘Het gaat echt goed, Marc,’ verzeker ik hem.

Als ik vervolgens naar mijn auto loop, hoor ik hoefgetrappel en stemmen. Stapvoets komt er een rij paarden langs, bereden door kinderen met een verstandelijke beperking, een ervan onmiskenbaar met het syndroom van Down. Begeleiders lopen mee, de teugels stevig in handen, en ik wacht even met instappen. Een

van de kinderen zwaait vrolijk naar me, ze zegt iets wat ik niet versta, vast iets grappigs aan haar lach te zien. Even later stap ik in mijn auto en start de motor. Onwetendheid kan een zegen zijn, bedenk ik.

3

April. Voorjaar. De eerste maïs komt boven de zwarte grond uit piepen en in de berm bloeit uitbundig de brem. Alles wordt groen, lente, lammetjes in de wei. Veel meer dan die spartelende baaltjes wol, valt mijn oog op de gele linten aan het prikkeldraad. Een enduro! Ik krijg meteen zin om mijn Husqvarna uit het vet te halen. Mijn enkel is genezen, ik ben weer volop inzetbaar, en dus kan ik ook weer rijden. Langs sloten rondom boerderijen, door de modder. In opperste concentratie met mijn motor over ruig terrein crossen. Tijdens zo'n wedstrijd verwisselen alle ingewandden van plaats, kweek ik dagenlang spierpijn en een week later vind ik nog zand tussen m'n tenen. Heerlijk! Ik ben een kind van de stad, maar alleen al hierom zou ik niet meer weg willen uit de Achterhoek. Kate Bush smeekt me intussen niet op te geven. Natuurlijk niet. Niet nu ik opgeroepen ben voor een moordzaak. Wees niet bang, Kate, ik begin net weer. De regen klettert tegen de voorruit, de ruitenwissers werken hard om de onophoudelijke stroom water af te voeren, maar ik zet de muziek nog harder, die overstemt nu alle andere geluiden.

*It's going to be alright
When times get rough
You can fall back on us*

Wat een bijzondere locatie, een manege, om een lijk te dumpen. Waarom? Niet zomaar een lijk. Angela van Erp. Deze is voor Angela, bedenk ik, speciaal voor haar uitgekozen, en voor deze ene keer geloof ik tegen beter weten in dat ze nog niet helemaal is verdwenen, dat ze begrijpt dat ik nooit opgeef, dat ik doorga tot ik haar moordenaar heb gevonden. Ik weet nog niets van het slachtoffer en kan niet wachten om aan het werk te gaan. In levens te duiken. In dat van Dirk Mensink bijvoorbeeld, die me geen dader lijkt; het zou wel erg dom zijn een moord te plegen en het lijk zo dicht bij zijn eigen werkplek te situeren. Maar rechercheren betekent ook alle opties openhouden. Mensen zijn in staat tot de meest bizarre dingen. Toen hij Nellekes naam noemde bedacht ik dat zij vast ook blij zal zijn dat ik weer volledig ben hersteld. Ze heeft zich zorgen gemaakt vanwege het schietincident, maar het is haar vergeven. Ze heeft haar moederhart twintig jaar in de wacht moeten zetten en ergens vind ik het wel aandoenlijk. De aard van het beestje. Aan die aard heb ik het te danken dat ze al die jaren is blijven zoeken, nooit heeft willen geloven dat ik dood was en dat ze me uiteindelijk heeft op weten te sporen. Het was een feest van herkenning toen ik later foto's van haar zag op mijn leeftijd, hetzelfde slanke lijf met dezelfde donkerrode, ontembare krullen tot op de schouders en die bleke huid met wat verwaalde sproeten. Ik lijk op haar, niet alleen qua uiterlijk. Ik ben ook bij de politie gegaan, precies zoals zij vele jaren geleden. Alleen heet het in mijn geval Kripo.

*Don't give up
'Cause somewhere there's a place
Where we belong*

Met mijn wijsvinger tik ik tegen de kleine pluchen sint-bernhards-hond die aan de achteruitkijkspiegel bungelt. *Don't give up*, o, nee, dat ben ik zeker niet van plan. Nooit.

Linksaf de Zelhemsseweg op richting Doetinchem. Een weg die zich door het landschap kronkelt. Voor me rijdt een tractor, de man die erop zit, gebaart dat ik kan inhalen. Ik steek mijn hand op

als ik hem voorbijrijd en schakel de muziekinstallatie uit. Ik luister onderweg meestal maar naar één nummer, en in elk geval nooit een tweede er zomaar achteraan.

De harde regen is overgegaan in een mild miezeren als ik mijn Giulietta bij het bureau parkeer, en terwijl ik mijn gezicht even hemelwaarts richt en de fijne druppels op mijn huid voel, realiseer ik me dat ik met mijn herstel van een dodelijk schietincident weer een flinke hobbel heb genomen, dat ik blijkbaar best sterk ben. En ik heb mijn leven aardig voor elkaar. Een luxe penthouse met eigen, inpandige garage en met weids, fraai uitzicht op het kabbelende water van de Oude IJssel, financiële onafhankelijkheid dankzij een fikse schadeloosstelling van de Duitse overheid en geen gebrek aan belangstelling van de andere sekse. Ik ben gezond, laat ik dat vooral niet vergeten, en ik hou van mijn werk, zelfs al is dat soms met gevaar voor eigen leven.

In de meldkamer steek ik mijn hand op naar een collega en haal mijn pasje tevoorschijn om de tussendeur te openen die me toegang verschaft tot de kantoren.

‘Hé, mooiste vrouw in mijn leven.’ Als ik me omdraai, zie ik Bart. Zijn volledige naam wil me niet te binnen schieten maar hij komt hier vaker. Een sjofele man, dak- en werkloos. ‘Hé, Bart, wat kom je doen?’

‘Aangifte,’ zegt hij. ‘Fiets gejat.’ Ik haal een kop koffie voor hem. Hij ruikt naar verschaald bier en oud zweet. ‘De zon komt er zo door, dan is het lekker buiten, denk je ook niet?’

‘Ja, chef,’ zegt hij. ‘En nu ik jou heb gezien kan mijn dag niet meer stuk.’ Met een brede grijns loopt hij naar de deur. Ik heb mijn leven inderdaad heel aardig op orde, besef ik, hem nakijkend. Hij trekt met een been en een sliert van zijn versleten jas sleept over de grond. De agent in de meldkamer kijkt me verbaasd aan. ‘Hij kwam toch aangifte doen?’

‘Bart heeft niet eens een fiets, of het moet er een zijn die hij zelf heeft gejat.’